

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/71635 - 26

29.06.2020

Høringssvar - Standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 10 og 13

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 4. juni 2020 om forslag til standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 10 og 13. Høringsfristen er 5. august 2020.

Politidirektoratet har forelagt høringen for samtlige politidistrikter og ØKOKRIM. Vi har mottatt uttalelse fra Oslo politidistrikt v/Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum og Vest politidistrikt v/Namsfogden i Bergen, som støtter høringsforslagene. Uttalelsene følger vedlagt.

Politidirektoratet støtter høringsforslagene, og har ellers ingen merknader.

Med hilsen

Kristine Langkaas*Seksjonssjef***June Kristin Bellika***Seniorrådgiver*

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - Standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 10 og 13

Høringsinnspill - Standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdesloven kapittel 10 og 13

Politidirektoratet

Post: Postboks 2090 Vik, 0125 Oslo
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Tlf: (+47) 23 36 41 00

Org. nr: 982531950
www.politiet.no

PolitidirektoratetPostboks 2090 Vika
0125 Oslo**Oslo politidistrikt**

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/71635 - 21

24.06.2020

Høring - Standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdsesloven kapittel 10 og 13**1:Innledning**

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets (JD) høringsbrev av 04.06.2020 hvor det fremmes forslag til standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdsesloven kapittel 10 og 13. Rent konkret er det foreslått å utvide rekkevidden av forskrift 4. desember 1992 nr 898 om saksøktes sakskostnadsansvar ved tvangsfullbyrdelse. Forskriften regulerer i dag den alminnelige maksimale sats saksøker eller prosessfullmektig kan kreve erstattet for å skrive begjæring om tvangsfullbyrdelse etter kapittel 7 (begjæring om utlegg), kapittel 8 (begjæring om tvangssalg av løsøre) og kapittel 9 (begjæring om tilbakelevering til salgspanthaver) som nødvendige omkostninger etter tvangsfullbyrdsesloven § 3-1 1. punktum.

Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum har i sin høringsuttalelse til tidligere høring av 6. april 2020, der JD foreslo en endringer i forskrift om saksøktes ansvar for sakskostnader ved tvangsfullbyrdelse foreslått at det også bør fastsettes en standardsats for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdsesloven kapittel 10 og 13.

Departementet foreslår på bakgrunn av dette en standardsats på et halvt rettsgebyr (dvs. 586 kroner) for begjæring om:

- tvangsdekning i finansielle instrumenter, pengekrav og penger etter tvangsfullbyrdsesloven kapittel 10 avsnitt I, II, III og IV
- utlevering av løsøre, jf. tvangsfullbyrdsesloven kapittel 13 avsnitt I og II (typisk leasede biler som skal utleveres pga. ubetalt leie)
- fravikelse av fast eiendom med grunnlag i alminnelig tvangsgrunnlag eller særlig tvangsgrunnlag som nevnt i tvangsfullbyrdsesloven § 13-2 tredje ledd bokstav a til c (gjelder ved ubetalt husleie, utløp av leietid eller oppsigelse), jf. tvangsfullbyrdsesloven kapittel 13 avsnitt I og III

Oslo politidistrikt

Det er kun de nødvendige omkostninger som kan kreves dekket etter tvangsfullbyrdsloven § 3-1 1. punktum. Dette innebærer at det må ha oppstått en kostnad på saksøkers hånd før det kan kreves dekket omkostninger ved å sende en begjæring. Det er normalt ikke grunnlag for å tilkjenne erstatning til privatpersoner for eget arbeid med en begjæring. Det er videre ikke grunnlag for å kreve erstatning for å oppstille det krav man krever dekket som må antas å være en del av den ordinære virksomheten. Dette innebærer at deler av forberedelsene før en begjæring om tvangsdekning kan fremmes blir en del av saksøkers arbeid i sin ordinære virksomhet.

Det som kan kreves dekket er tidsbruken og omkostningene ved en utfylling av standardisert skjema med en angivelse av partene, det krav man krever dekket, oversikt over grunnlaget for kravet, hvor det gjøres en vurdering av om de grunnleggende vilkår for tvangsfullbyrdelse er på plass før begjæringen signeres og sendes til namsmannen.

2: Tvangsdekning i finansielle instrumenter, pengekrav og penger etter tvangsfullbyrdsloven kapittel 10 avsnitt I, II, III og IV

Som departementet er inne på er fellestrekk for denne type begjæringer at de i hovedsak er enkle, standardiserte og av et visst volum.

Ved tvangsdekning etter kapittel ti er det namsmannens erfaring at det er offentlige kreditorer som står som avsender av en betydelig andel av begjæringene. Det er kun SI som har særnamsmannskompetanse til å realisere egne utlegg i konto. Grunnlaget for de offentlige kreditorer er i all hovedsak utleggspant som er etablert av særnamsmannen. Disse begjæringene er tilsvarende en utleggsbegjæring i kompleksitet. En typisk begjæring er på 8 sider med alle vedlegg og inneholder strukturerte data fra utleggssaken. Det er liten variasjon i begjæringene og de er standardisert. For skattekrav er det normalt ikke fremmet krav om erstatning for skriving av begjæringen om tvangsdekning slik at forslaget ikke vil ha økonomisk betydning for verken saksøker eller saksøkte.

For den andel av begjæringer om tvangsdekning etter kapittel 10 som stammer fra andre kreditorer er det variasjon i tvangsgrunnlaget. Det er i hovedsak utleggspant stiftet av alminnelig namsmann. En mindre andel er avtalepant. Disse begjæringene varierer i kompleksitet og omfang. Noen er enkle og fremsettes på standardisert skjema, mens andre baserer seg på omfattende avtaler om pant og oppgjørsmekanismer som krever mer bearbeidelse før begjæringen kan fremmes. For privatpersoner er det ofte egen bank som krever dekning i konto de har for kunden siden det kun er i næringsforhold det er adgang til å avtale motregning ved mislighold.

Ved begjæring om tvangsdekning etter kapittel 10 er det normalt fremmet krav om erstatning for skriving av begjæringen. Vi er kjent med at enkelte prosessfullmektiger krever dekket 2 og 3 rettsgebyr for denne type begjæringer da det ikke er fastsatt noen maksimalsats i forskrift på saksområdet. Namsmannens praksis er at det tilkjennes ett rettsgebyr for begjæringer om tvangsdekning etter kapittel 10, hvilket nå synes å være normal bransjestandard å kreve erstattet. Departementets forslag om en standardisert erstatning på ett halvt rettsgebyr for disse begjæringene vil harmonere med andre begjæringer om tvangsfullbyrdelse som har tilsvarende kompleksitet. Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum er enig med det forslag som fremmes. Forslaget vil ha økonomisk betydning for både saksøker eller saksøkte i disse sakene ved at inntektene til saksøker faller samt at kostnadene for saksøkte blir redusert.

3: Utlevering av løsøre, jf. tvangsfullbyrdsloven kapittel 13 avsnitt I og II

Som departementet er inne på er fellestrekk for denne type begjæringer at de i hovedsak er enkle, standardiserte og av et visst volum.

Ved tvangsdekning ved utlevering av løsøre etter kapittel 13 er det namsmannens erfaring at det i all hovedsak er finansieringsinstitusjoner ved sin inkasso- eller advokatforbindelse som står som avsender av begjæringene. Grunnlaget for begjæringene er oftest en misligholdt leieavtale av løsøre som er innkjøpt av utleier for å leies ut til saksøkte. Det fremmes også begjæring om utlevering på grunnlag av utløpte leieavtaler. Hvor leietaker er en privatperson er leieobjekt normalt en bil. For næringsdrivende er variasjonen større hvor det i tillegg til biler og annet større driftstilbehør også leies for eksempel kaffemaskiner, kortterminaler og kasseapparater. Kravenes størrelse varierer følgelig stort.

Disse begjæringene er normalt tilsvarende en utleggsbegjæring i kompleksitet. Begjæringene fremmes etter kort tids mislighold. En større andel av kravene innfris ved at leietaker betaler seg ajour før utlevering eller leverer løsøret frivillig til utleier. En typisk begjæring inneholder en kopi av leieavtalen samt lovmessig varsel. Det er liten variasjon i begjæringene og de er standardisert. Bruken av standardtekst er vanlig selv om begjæringene fremmes ved advokatforbindelsen til saksøker.

I disse sakene er det normalt fremmet krav om erstatning for skriving av begjæringen om utlevering. Namsmannens praksis er at det tilkjennes et rettsgebyr for begjæringer om utlevering etter kapittel 13. Prosessfullmektiger krever dekket inntil 3 rettsgebyr for denne type begjæringer da det ikke er fastsatt noen maksimalsats i forskrift på saksområdet. Departementets forslag om en standardisert erstatning på ett halvt rettsgebyr for disse begjæringene vil harmonere med andre begjæringer om tvangsfullbyrdelse som har tilsvarende kompleksitet. Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum er enig med det forslag som fremmes. Forslaget vil ha økonomisk betydning for både saksøker eller saksøkte i disse sakene ved at inntektene til saksøker faller samt at kostnadene for saksøkte blir redusert. Det offentlige har tidligere redusert rettsgebyret for begjæring om utlevering. Ved en reduksjon av salær for skriving av begjæring om utlevering vil kostnaden for leietaker ytterligere reduseres. Dette kan gjøre det enklere å betale seg ajour og fortsette leieforholdet.

4: Fravikelse av fast eiendom med grunnlag i alminnelig tvangsgrunnlag eller særlig tvangsgrunnlag som nevnt i tvangsfullbyrdsloven § 13-2 tredje ledd bokstav a til c (gjelder ved ubetalt husleie, utløp av leietid eller oppsigelse), jf. tvangsfullbyrdsloven kapittel 13 avsnitt I og III

Som departementet er inne på er fellestrekk for denne type begjæringer at de i hovedsak er enkle, standardiserte og av et visst volum.

Ved tvangsdekning ved fravikelse av fast eiendom etter kapittel tretten er det namsmannens erfaring at det i all hovedsak er større utleiery som står som avsender av begjæringene. Bruken av prosessfullmektig varierer.

Grunnlaget for begjæring om fravikelse er typisk misligholdt betaling av leie av bolig eller næringseiendom. Det fremmes også begjæring om fravikelse på grunnlag av utløpte leieavtaler. Hvor leietaker er en privatperson er leieobjekt normalt saksøkts bopel.

Disse begjæringene er normalt tilsvarende en utleggsbegjæring i kompleksitet. Det kan fremmes begjæring om fravikelse svært raskt etter inntrådt mislighold, hvilket også synes å være praksis hos utleierne. En større andel av kravene innfris ved at leietaker betaler seg ajour før fravikelse eller flytter ut frivillig. Det skjer også at NAV yter støtte til dekning av utleiers krav slik at leieforholdet kan fortsette. Der leietaker er i en vanskelig situasjon vil det kunne være flere begjæringer om fravikelse i året som alle betales ajour før gjennomføring. En typisk begjæring inneholder en kopi av leieavtalen samt lovmessig varsel. Det er liten variasjon i begjæringene og de er standardisert hos utleierne. Bruken av standardtekst er utstrakt.

I disse sakene er det normalt fremmet krav om erstatning for skriving av begjæringen om fravikelse. Namsmannens praksis er at det tilkjennes mellom ett og to rettsgebyr som nødvendige omkostninger for begjæringer om fravikelse etter kapittel 13. Prosessfullmektigene krever dekket mellom ett og tre rettsgebyr for denne type begjæringer da det ikke er fastsatt noen maksimalsats i forskrift på saksområdet. Departementets forslag om en standardisert erstatning på ett halvt rettsgebyr for disse begjæringene vil harmonere med andre begjæringer om tvangsfullbyrdelse som har tilsvarende kompleksitet. Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum er enig med det forslag som fremmes. Forslaget vil ha økonomisk betydning for både saksøker eller saksøkte i disse sakene ved at inntektene til saksøker faller samt at kostnadene for saksøkte blir redusert. Det vil videre redusere kostnadene for det offentlige der det ytes støtte til leietaker til dekning av utestående krav gjennom sosialtjenesten. Det offentlige har tidligere redusert rettsgebyret for begjæring om fravikelse. Ved en reduksjon av salær for skriving av begjæring om fravikelse vil kostnaden for leietaker ytterligere reduseres. Dette kan gjøre det enklere å betale seg ajour og fortsette leieforholdet.

5: Vedrørende krav om dekning av kostnader utover hovedregelen i forskriftens § 3.

Siden erstatning for skrivesalæret for tvangsfullbyrdelse etter kapittel 10 og 13 ikke har vært forskriftsfestet, har det ikke vært fremmet krav om dekning av kostnader utover hovedregelen etter forskriftens § 3 for disse sakene. Det er fremmet lite klager over namsmannens nåværende praksis om å tilkjenne erstatning for skriving av begjæring med i hovedsak ett rettsgebyr. Det foreligger rettspraksis som namsmannen har lagt til grunn.

Når det maksimale ordinære skrivesalæret er foreslått halvert vil det være mer lønnsomt enn tidligere å kreve dekket faktiske kostnader i de sakene hvor det har vært merarbeid med begjæringen, men hvor dagens gebyrsats har gjort det lite lønnsomt å legge ned ytterligere merarbeid for å begrunne kravet.

Særlig gjelder dette hvor en advokat undertegner begjæringen om utlevering eller fravikelser på vegne av saksøker begrunnet i at slike begjæringer faller utenom personlige inkassobevillingshaveres prosessfullmakt etter tvangsfullbyrdesloven § 5-1 andre ledd andre punktum. Selv om det ikke er nødvendig for advokaten å gjennomgå pengekravet og grunnlaget i detalj før fremsettelse av begjæringen, må det forventes at det vurderes om de grunnleggende vilkår for tvangsfullbyrdelse er på plass før begjæringen skrives, signeres og sendes til namsmannen. En typisk begrunnelse for krav om dekning av kostnader utover den alminnelige hovedregel er nettopp at det er benyttet advokat, og at dette har en høyere kostnad enn ved bruk av prosessfullmektig med personlig inkassobevilling. Det foreligger rettspraksis som underbygger denne begrunnelsen.

Forslaget vil ha økonomisk betydning for både saksøker og saksøkte i disse sakene siden det vil kreve en særskilt begrunnelse for å avvike standardsatsene, også der hvor det er benyttet advokat. En forskriftsfesting av maksimalsatsen uavhengig av hvem som fremmer begjæringen vil således dempe akselererende kostnader for saksøkte. Dersom det kommer en økning av tilleggskrav vil dette medføre en økt tidsbruk ved saksbehandling hos namsmannen og en mulig forskjellsbehandling både for saksøker og saksøkte i en overgangsperiode.

6: Konklusjon

Som det fremgår ovenfor, er Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum enig med de forslag som fremmes i høringsbrevet, og vi mener den foreslåtte reduksjonen i salær for skriving av begjæring vil følge opp den effektiviseringen man har sett i innfordringsarbeid.

Forskriftsfesting vil og medvirke til ytterligere kostnadsreduksjon for de saksøkte som normalt er i en vanskelig økonomisk situasjon. Ytterligere saksomkostninger vil ikke gjøre det lettere å komme seg på økonomisk fote igjen.

Med hilsen

Erik Alexander Dey

Namnsfogd

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler: Kopi til: Vedlegg:
B. Stadheim

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125

Vest politidistrikt

Att: June Bellika

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

20/71635 - 23

24.06.2020

Kort frist: Høring - Standard skrivesalær for visse begjæringer om tvangsfullbyrdelse etter tvangsfullbyrdsesloven kapittel 10 og 13

I henhold til høringsnotat av 04.06.20 er det foreslått endringer ved å halvere standardsatsene på et halvt rettsgebyr (kr. 586) for begjæring om tvangsdekning kapittel 10, utlevering og fravikelse etter kapittel 13. Tvangsdekning i finansielle instrumenter, pengekrav og penger etter tvangsfullbyrdsesloven kapittel 10 avsnitt I, II, III og IV. Det å fremsette en begjæring om tvangsdekning til Namsmyndighetene anses ikke som mer arbeidskrevende enn en annen tvangssak. Tvangsdekning er realisering av det som er tatt pant i ved utleggsforretning og bygger derfor på det samme. Det foreligger også standard skjema for utfylling av begjæring som er i henhold til forskrift om bruk av skjema ved begjæring av tvangsdekning. Og dette vil forenkle arbeidet ved utfylling av begjæring om tvangsdekning. De fleste sakene etter kapittel 10 som Namsfogden i Bergen behandler er tvangsdekning i pengekrav. III dette er enkle saker som krever lite arbeid av partene. Fravikelse og utlevering av løsøre, jf. tvangsfullbyrdsesloven kapittel 13. Begjæringer ved utlevering og fravikelse utfylles etter standard formular og anses som enkle saker.. Forskjellen her er at inkassobyråene ikke har prosessfullmakt og må da bruke prosessfullmektige/advokat jf. tvfbl §5-1. Det er viktig at det blir en standard sats i disse sakene da vi ser at partene krever ulike beløp som 2 rettsgebyr (+Mva). Det foreligger også rettskjennelser som mener at dette er reelt da utfylling av begjæring er satt ut til advokat. Standard skjema foreligger på utlevering/fravikelse og det er ikke mer tidkrevende å utfylle en begjæring om utlegg.

Namsfogden i Bergen støtter departementets forslag om redusert skrivesalæret.

Vest politidistrikt

Med hilsen

Lillian Borge Bersaas
Namnsfagd

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.